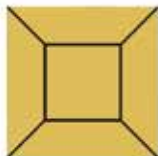
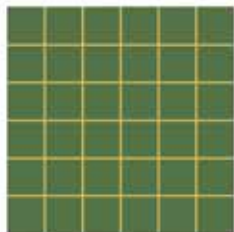
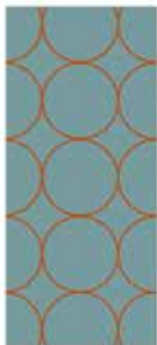

GEORGES PEREC

Harikalar Odası

ÇEVİRİ: ESRA ÖZDOĞAN

GEORGES PEREC
HARİKALAR
ODASI

Can Modern

Harikalar Odası, Georges Perec

Fransızca aslından çeviren: Esra Özdoğan

Un cabinet d'amateur

İlk baskı: Balland, 1979.

Bu çeviriye kaynak alınan baskı: Éditions du Seuil, 2001.

© 1994, Éditions du Seuil, Maurice Olender editörlüğündeki *XXI. Yüzyıl Kitaplığı* Koleksiyonu

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu kitabın ilk baskısı 1979 yılında Éditions Balland tarafından yapılmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. baskı: Sel Yayıncılık, 2006

Can Yayınları'nda 1. baskı: Ağustos 2021, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Emrah Serdan

Editör: Şirin Etik

Düzeltili: Melis Oflas

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-4926-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750749261

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

GEORGES PEREC
HARİKALAR
ODASI

ROMAN

Fransızca aslından çeviren

Esra Özdoğan

♥can

Georges Perec'in Can Yayınları'ndaki diğler kitabı:

Paralı Asker, 2021

GEORGES PEREC, 1936 yılında dünyaya geldi. Polonya asıllı Yahudi bir ailenin oğluydu. Babasını İkinci Dünya Savaşı sırasında kaybetti ve bir süre Nazi işgali altındaki Paris'te yaşadı. Grenoble'da halasının yanında kalırken annesi Auschwitz'e gönderildi ve orada öldü. Sorbonne'da tarih ve sosyoloji okudu ama derecesini tamamlamadı. 1958'den neredeyse ölümüne kadar Saint-Antoine Hastanesi'nin araştırma kütüphanesinin arşiv bölümünde çalıştı. Perek, edebiyat dünyasına *Şeyler* (1965) adlı kitabıyla girdi; Renaudot Ödülü'nü kazanan kitap 100.000 adet sattı. İki yıl sonra *Ouvroir de Littérature Potentielle* (OuLiPo), "Potansiyel Edebiyat Atölyesi"nin üyelerinden biri oldu. Edebiyatın biçimsel sınırlarını sınanan bu akım palindromlar, anagramlar ve kelime oyunları ile yazınsal deneyler gerçekleştiriyordu. Belli bir harfin ya da harflerin kullanılmadığı lipogram tekniğiyle içinde "e" harfinin hiç geçmediği *Kayboluş* adlı bir roman yazan Perek'in bu "deney"i yayımlandığı günden bu yana tartışılmıştır. 1975'te kurguyla anıyı birleştiren bir Holokost metni olan *W ya da Bir Çocukluk Hatırası*'ni yazdı. 1978'de yayımladığı *Yaşam Kullanma Kılavuzu* eleştirmenlerce "Joyce, Proust, Mann, Kafka ve Nabokov'la aynı klasmanda" kabul edildi; roman prestijli Médicis Ödülü'ne layık görüldü ve Goncourt Ödülü adayı oldu. Yazarlığının yanı sıra sinemacılık yapmış, *Le Point* gazetesine kare bulmacalar hazırlamıştır. Italo Calvino'nun deyimiyile "başka kimseye benzemeyecek derecede özgün bir edebi kişilik" olan Perek, Mart 1982'de akciğer kanserinden öldü, adı aynı yıl bir asteroide (no. 2817) verildi.

ESRA ÖZDOĞAN, İstanbul'da doğdu. Çeşitli yayınevleri için elliden fazla kitap çevirisi yaptı. Serbest yazarlık ve fotoğrafçılıkla uğraşiyor.

Antoinette ve Michel Binet için

“Çoğunu Avrupa’daki özel koleksiyonlarda ve resim sergilerinde hayranlıkla izlediğim, son derece değerli tuvaller gördüm orada. Eski ustaların ekolleri Raffaello’dan bir Madonna, da Vinci’den bir bakire, Correggio’dan bir su perisi, Tiziano’dan bir kadın, Veronese’den bir tapınma, Murillo’dan bir göğe yükseliş sahnesi, Holbein’dan bir portre, Velásquez’den bir keşiş, Ribera’dan bir çilekeş ve Rubens’ten bir kermes, Teniers’den iki Flaman manzarası, Gérard Dow, Metsu, Paul Potter tarzı üç küçük tablo, Géricault ve Prud’hon’dan iki taval, Backuysen ve Vemet’den iki deniz manzarasıyla temsil ediliyordu. Modern resmin örnekleri arasında, Delacroix, Ingres, Decamps, Troyon, Meissonier, Daubigny vb. imzalı tablolar göze çarpıyordu.”

JULES VERNE

Denizler Altında Yirmi Bin Fersah

Alman asıllı Amerikalı ressam Heinrich Kürz'ün *Harikalar Odası*¹ adlı tablosu ilk kez 1913 yılında, Pittsburgh, Pennsylvania'da, kentte yaşayan Almanların İmparator II. Wilhelm'in hükümdarlığının yirmi beşinci yılını kutlamak üzere düzenlediği bir dizi kültürel etkinlik çerçevesinde sergilendi. Aylar boyunca, *Das Vaterland* gazetesinin, Amerikanische Kunst Gesellschaft² ve Alman-Amerikan ticaret odasının üçlü desteğiyle, Amerika kıtasının dört bir bucağından koştura koştura gelen Almanseverlere birbirinden iddialı çalışmaları sıcağı sıcağına sunan baleler, konserler, defileler, ticaret ve gastronomi haftaları, endüstri fuarları, cinnastik gösterileri,

1. Fransızca "cabinet d'amateur", Almandaca "Kunstkammer" sözcükleri, Türkçede yaygın deyişle "nadireler kabinesi", en düz anlamlarıyla "tuhaflıklar odası" ya da "koleksiyon odası" diye karşılanabilir. Bu ifade yalnızca meraklıların koleksiyon parçalarını (doğa tarihi, jeoloji, etnografi ya da arkeolojiye ilişkin parçalar; antik eşyalar, sanat yapıtları, çoğu sahte tarihsel kalıntılar ve kutsal emanetler vb.) bulundurdıkları odayı değil, aynı zamanda bir resim türünü ifade eder. Tablo ya da nesne biriktiren burjuvaların kendilerini koleksiyonlarının bulunduğu odada sahip oldukları değerli sanat yapıtları ya da nesnelere birlikte resmettirme geleneğiyle birlikte yaygınlaşan bu türün örneklerine 19. yüzyıl ortalarına dek rastlanmıştır. Georges Percé'in bu tür tablolara yaklaşımını, bir tema olarak işleyiş biçimini ve bu yolla yarattığı sonsuz dönüş evrenini göz önüne alarak, kitaba adını veren bu geleneği Türkçede "Harikalar Odası" diye anmayı tercih ettik. (Ç.N.)

2. (Alm.) Amerikan Sanat Derneği. (Y.N.)

sergiler, tiyatrolar, operalar, operetler, göz kamaştırıcı revüer, konferanslar, büyük balolar ve şölenlerin ardı arkası kesilmedi, ki tartışılmaz biçimde öne çıkan üç gösteri de *İkinci Faust*'un tamamının açık havada yapılan gösterimi (yedi buçuk saatin sonunda yağmur dolayısıyla kesintiye uğradı maalesef), Manfred B. Gottlieb'in ancak iki yüz yirmi beş müzisyen, on bir solist ve sekiz yüz koristle yorumlanabilmiş dünya çapındaki oratoryosu *Amerika* ve Münih'ten, Pittsburgh'deki ilk gösterimi için, iki ünlü yaratıcısı Theo Schuppen ve Maritza Schellenbube'yle birlikte özellikle ithal edilmiş sersemletici bir operet, *Das Gelingen* oldu.

Şaşalı reklamları dergi sayfalarının tamamını kaplayan bu devasa yapımların ortasında, Bavaria Oteli'nin salonlarında nisandan ekime dek açık kalan resim sergisine neredeyse dönüp bakan olmadı. Pittsburgh gazeteleri tablolar ve sanatçılardan çok, açılıştta hazır bulunan meşhurlardan bahsettiler: Senatör Lindemann, Yargıç Taviello, demir-çelik kralı Kellogg O'Brien, büyük Fugger mağazalarının sahibi ve yöneticisi kalantor Barry O. Fugger, şansölye müsteşarı ve ne inanılmazdır ki, majestelerinin elçisinin ta kendisi doktor Ulrich Schultze'nin başı çektiği Alman heyetinin kırk üç üyesi. Almanca yayımlanan Amerikan gazetelerindeki sanat eleştirilerine gelince, birkaç sanatçıyla bir-iki tablonun adını vermekle yetindiler, zaman zaman arkasına pek kısa, pek harcılam yorumlar ekledikleri de oldu elbet: "Natürmort bölümünde, paleti mavinin her nüansına hayranlık verici bir biçimde hâkim olan Garten'in *Masadaki Çaydanlık* adlı tablosunu, saygıyla andığımız Sigmund Becker'in güçlü fırçasına borçlu olduğumuz o benzersiz duruşuyla bir *Meyve Tabağı*'nı ve biraz ağır gerçekçiliğini alttan alta sezilen sevecen bir yaklaşımla hafifletmeyi başarmış görünen James Zapfen'in *Tezgâh*'ını hayranlıkla izleme olağı bulduk"vb.

Her yapıt bir başka yapıtın aynasıdır.

Zengin koleksiyoner Hermann Raffke'nin özel koleksiyonundan oluşan sergi, öngörülenin aksine, sanat dünyasında olay yaratır: İnsanlar dört bir yandan apar topar bu sergiyi görmeye koşar. Durum izdihama varınca, içeriye sınırlı sayıda ziyaretçi almaya başlanır. Fakat serginin sonlanmasına bir hafta kala işler iyice karışır, gün boyu bekleyip içeri giremediği için çileden çıkan bir ziyaretçi içeri dalar ve olan olur.

Harikalar Odası, Perc'e'nin harika tasvirlerinin alaycı üslubuyla birleştiği, hikâye içinde hikâyelerinin tablo içinde tablolarla tamamlandığı kurmaca bir sahtecilik öyküsü.

Dünyanın en benzersiz edebî kişiliklerinden biri.

ITALO CALVINO

#fransizedebiyatı #sanat #koleksiyon #resim #sergi

Kapak resmi: David Teniers II

 can

canyayinlari.com | f | | canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-4926-3

9 789750 749261